

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ", ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΟΤΑΝ Η ΓΚΡΕΤΑ ΓΚΑΡΜΠΟ ΗΤΑΝ ΜΑΝΙΚΙΟΥΡΙΣΤΑ...

[Γνωστές άνωμνήσεις του Κάρλ Μπρισσόν για τη ζωή της «Σφιγγας του Χόλλυγουντ» στο Όσλο της Σουηδίας]

Κάρλ Μπρισσόν είναι ο άνθρωπος που ανακάλυψε την Γκρέτα Γκάρμπο. Είναι ένας μεγάλος Σουηδός καλλιτέχνης, που έζησε πολλά χρόνια στην Άγγλια, όπου έκανε την κινηματογραφική του «καριέρα» κι' όπου είναι δημοφιλέστατος. Ο ρόλος του στην «Πριγκίπισσα των δολλαρίων», στον «Πέρ Γκόντ» και στην «Εύθυμη χήρα» είναι μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της θόδνης, που τον έκανε διάσημο.

Αυτές τις μέρες, λοιπόν, ο Σουηδός ηθοποιός, πριν φύγει πάλι για το Χόλλυγουντ, έδωσε μία συντακτική συνέντευξη στους Λονδρέζους ρεπόρτερ. Απεκάλυψε για πρώτη φορά, πώς θρήκε και πώς έκανε ηθοποιό του κινηματογράφου την σημερινή μεγάλη γήσοα της θόδνης με το μοιραίο κι' ακατανίκητο «σέξ-άππλ». Η Γκρέτα Γκάρμπο χρωσάει σε δύο ανθρώπους την τύχη της στον κινηματογράφο. Πρώτα στον φίλο της Κάρλ Μπρισσόν κι' έπειτα στον περίφημο σκηνοθέτη Μάουριτς Στίλνερ...

Τι ήταν η σαγηνευτική Γκρέτα πριν της δοθεί η εύκαιρία να παίξει στην θόδνη; «Όλοι οι θαυμαστά της μέχρι σήμερα ξέρουν, ότι ήταν μία μικρή υπάλληλος σ' ένα ζαχαροπλαστείο. Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια! Ο Κάρλ Μπρισσόν στη συνέντευξί του το διαμεύει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο και μάς παρουσιάζει μία άγνωστη ζωή της μεγάλης «θενέττας».

«Η Γκρέτα Γκάρμπο, είπε στους Λονδρέζους ρεπόρτερ, πριν την γνωρίσω, ήταν ένα μικρό κι' άσημο κορίτσι, που εργαζόταν ως μανικουρίστα σ' ένα καλό κουρείο του Όσλο...

«Η Γκάρμπο μανικουρίστα! Τι περίεργο επάγγελμα για μία νέα, που είχε μέσα της το μεγαλύτερο ταλέντο του κινηματογράφου! Είναι άπιστευτο!... Οι περισσότεροι «άστερες» ξεκίνησαν για να κάνουν την κινηματογραφική «καριέρα» τους είτε από μία δραματική σχολή, είτε από κάποιο θέατρο. Άλλοι πάλι έπαιζαν ως έρασιτέχνες ηθοποιοί ή σημειώναν κάποια επιτυχία με το χορό τους στα μюзик-χόλ.

«Η Γκρέτα Γκάρμπο ξεκίνησε για να κάνει τον δνειρώδηδρομο της προς την παγκόσμια δόξα από ένα κουρείο... Έκείνη την εποχή, κατά το 1923 περίπου, η Γκρέτα ήταν ένα φτωχό κορίτσι, που ζούσε με τη μητέρα του μία δύσκολη ζωή γεμάτη στερήσεις και στενοχώριες. Πώς μπορούσε να συντηρήσει τον εαυτό της και την μητέρα της και ν' αντιμετώπιση όλα τα έξοδα του σπιτιού με τον μικρό μισθό μάς μανικουρίστας; Η Γκρέτα προσπαθούσε να διπλασιάει τα έσοδά της με τα πουριμοπαύ των πελατών της. Έκανε μανικιούρ τόσο στις κυρίες, όσο και στους άνδρες. Παρ' όλη, ωστόσο, την δειλία της και το φρόνιμο ύφος της, η ζωή την ανάγκαζε να κάνει την υπορωτική, την εύχρηστη, την εύθυμη... Έπρεπε με κάποια υπόσχεσι στη ματιά, μ' ένα μυστηριώδες χαμόγελο, μ' ένα σαγηνευτικό λόγο, να προσελκύει όσο μπορούσε περισσότερους πελάτες του κουρείου και να κάνει μανικιούρ σ' όσο το δυνατόν περισσότερα χέρια...

«Η Γκρέτα, τότε, όσο άσημη κι' αν ήταν, είχε κάτι, ένα παράξενο «σίκ», που δεν την άφηνε να περάσει αδιάφορη. Όσο κοινά ήταν τα δειλά λόγια της, είχαν μία γοητεία που προκαλούσε κατάπληξι. Έχετε προσέξει τα χείλη της; Μπορούν να σάς κάνουν μία ατέλειωτη έρωτική εξομολόγησι δίχως να προφέρουν μία λέξι με τις νευρικές και παράξενες συσπάσεις τους, με το ηδονικό άνοιγμα τους, με τις έρωτικές προκλήσεις τους. Καταλαθάνετε από το σχήμα που παίρνουν

ότι ζητούν να φιληθούν. Αυτά λοιπόν τα άσυγκριτα χείλη της Γκάρμπο μ' έκαναν να την προσέξω για πρώτη φορά και να μαυτέψω, ότι μέσα στο στήθος της έκαιγε η φλόγα της μεγάλης τέχνης.

«Ένα απόγευμα, πριν πάω στο θέατρο, μπήκα τυχαία στο κουρείο, όπου εργαζόταν η Γκρέτα για να ξυριστώ και να περιποιηθώ τα χέρια μου. Όταν κάθησα μπροστά στο τραπέζι της μανικουρίστας, δίχως να την προσέξω διάλοου, άκουσα μία θερμή και κάπως δειλή φωνή να λέη:

«Ο κύριος έχει πολύ άμορφα δάχτυλα... Μά και το χέρι του είναι χέρι καλλιτέχνη! Μήπως ο κύριος είναι ηθοποιός; Σήκωσα τότε περιέργως τα μάτια μου κι' είδα καταπληκτος να με κυττάζουν δυο δνειρώδη μάτια γεμάτα παρθενική άβωτητα... πολύ έπικίνδυνη. Υπάρχουν άγγελικές ματιές που έχουν κάτι το σατανικό, το έπικίνδυνο, το μοιραίο. Τέτοιο ήταν το βλέμμα εκείνης της μικρής μανικουρίστας. Ποιά ήταν; Πώς την έλεγαν;

«Από το παρουσιαστικό της, που είχε μία χαρακτηριστική ευγένεια, κατάλαβα ότι δεν ήταν κανένα τρελλάο κι' έλευθερο κορίτσι. Η δειλία της μου έδειχνε καθαρά, ότι δεν είχε αρκετά χρήματα κι' ότι περνούσε δύσκολη ζωή. Μία άλαφρα οικια λύτης έκανε πιο γλυκό και πιο συμπαθητικό το κάπως άχρο πρόσωπό της. «Τι περίεργο κορίτσι!» συλλογίστηκα...

«Άρχισα να την ρωτάω για τη ζωή της και δεν άργησα να καταλάβω, ότι η μικρή μανικουρίστα μου έδινε ψευτικές απαντήσεις κι' ότι της άρεσε να δημιουργή ένα φανταστικό κόσμο. Μου είπε, ότι η οικογένειά της ήταν εύπορη κι' ότι εργαζόταν ως μανικουρίστα γιατί έπληττε και δεν ήξερε πώς να περάση τις ώρες της. Μου μίλησε για τη νυχτερινή ζωή του Όσλο, για την κοσμική κίνηση; για τα σπόρ που έκανε όσες ώρες της έμεναν έλευθερες από το κουρείο και δεν διάσασε να μου πη, ότι ήταν η καλύτερη τεινυσούμαν της γυναικείας λέσχης της!...

«Δεν θα μπορούσε ποτέ να ξεχάσω, με πόση...πριγκιπική άδειοφωρία μου μιλούσε γι' αυτή την φανταστική ζωή της. Ά! Έπιττει τόσο θαυμάσια το ρόλο της! Για να δώ λοιπόν τον πραγματικό χαρακτήρα της, την αληθινή ψυχή της, άξασα της έρωτησι:

«Θά θέλατε, μίς, ν' αλλάξετε «άσχολία» και να κερδίζετε πνήητα κορώνες κάθε θράδου;

«Η παράξενη μανικουρίστα έγινε κατακόκκινη από ένα κύμα αίματος που ανέθηκε απότομα από πρόσωπό της και ξεχνώντας την...εύπορία της, μου άπάντησε με μισόσβυστη φωνή:

«Ω! Ναι... κυρία! Θα ήθελα πολύ να κερδίζα ατέ τις πνήητα κορώνες... Μά δεν θά ήθελα να με έκθέτη η καινούργια μου άσχολία...

«Δεν σάς προτεινω, της είπα τότε, κανένα ύποπτο επάγγελμα. Είμαι μαντζερ του καμπαρέ «Περροκέ»... Θέλετε να εργασθήτε εκεί πέρα ως χορεύτρια; Αυτό το επάγγελμα ταιριάζει περισσότερο στην...προσωπικότητά σας.

«Η μικρή μανικουρίστα χαμήλωσε τα μάτια της και ψιθύρισε πάλι σαν να μιλούσε στον εαυτό της:

«Χορεύτρια!... Μ' αυτό άκριθώς είναι τ' δνειρό μου! Με φοθίζει ωστόσο η νυχτερινή ζωή του καμπαρέ με τα άβροπτά της και τις έπικίνδυνες οχέσις της.

«Βασισθήτε σ' έμένα, μίς, της άπάντησα, για να της δώσω θάρρος. Ο Κάρλ Μπρισσόν είναι ένας τίμιος άνθρωπος... Δεν έβρω γιατί μου κάνετε μία τόσο έξαιρετική έντύπωσι. Μαντεύω, ότι αν θελήσετε ν' ακολουθήσετε τις συμβουλές μου, θά κάνετε μία πρώτης τάξεως καλλιτεχνική «καριέρα». Έλάτε το θράδου στο «Περροκέ». Θα σάς γνωρίσω στον διευθυντή του και θά σάς

Η τελευταία φωτογραφία της Γκρέτας Γκάρμπο

ΣΕΡΒΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ

Στη Σερβία διηγούνται το έξης παραμύθι, για να δείξουν πόσο ο Σερβικός λαός τηρεί με θρησκευτική ευλάβεια και με μεγάλες θυσίες τις υποχρεώσεις της φιλοξενίας :

Ένα βράδι, που το φεγγάρι άσπασε με τις άγριδες του τις χιονισμένες πεδιάδες, άνοιξε η πόρτα του σπιτιού του φτωχού Λαζάρου και μπήκε μέσα κάποιος ξένος. Μικρό και φτωχικό ήταν το σπίτι, μα μεγάλη κι άνοιχτη η καρδιά του φτωχού Λαζάρου, ο οποίος, μόλις είδε τον ξένο, σηκώθηκε άμέσως πάνω και του είπε :

—Καλώς όρισες, ξένε, στο φτωχικό μας ! Είδε να φέρης την ευλογία του Θεού μαζί σου !... Όπως κι' αν είσαι, έλα, κάθισε δίπλα στο τζάκι να ζεσταθής...

Ο ξένος κάθισε κοντά στο τζάκι. Κι' ο Λαζάρος, γυρίζοντας τότε στη γυναίκα του Λιουσιτσα της είπε :

—Λιουσιτσα, βάλε έζλα στο τζάκι, συνδάμισε τη φωτιά και βάλε το τσουνάκι να μαγειρεύη τίποτα να φάη ο ξένος.

—Τό δάσος είναι άπειρο, άπάντησεν η Λιουσιτσα, έζλα έχει να πορευθί όλος ο κόσμος κι' η φωνιά μπουτσιώνεται στο τζάκι. Μα στο τσουνάκι τί να βάλω να βράσθι ; Δεν μιάς έχει μείνει τίποτε για φαί κι' έβουιμε δυο μέρες που δεν βάλαιμε τίποτε στο στήμα μας.

Ο φτωχός Λαζάρος, κατακόκκινος τότε άπ' τη ντροπή του, δεν ήξερε τί να πεί και τί να πεί.

Τότε ο ξένος μίλησε έτσι :

—Είσαι Σέρβος, είτε στο φτωχό Λαζάρου, και δεν δίνεις τίποτα στον ξένο σου να φάη ;

Ο Λαζάρος έψαξε άμέσως το κεφάλι, έπληγε στη μικρή άποθήκη του στασιού κι' έκαθάρισε σε κάθε γωνία. Δεν βρήκε όμωσ ούτε ένα κομμάτι κρέμα, ούτε ένα σπικί σιτάρι, ούτε ένα φρούτο, τίποτε, τίποτε... Έντροπος λοιπόν κοντά στον ξένο κατατροποισμένος κι' στενοχωρημένος.

Ο ξένος έβαλε τότε το χέρι του πάνω στο κεφάλια του Λάνκα, του μικρού παιδιού του Λαζάρου, που είχε κατακόκκινα μάγουλα, γαλανά μάτια και ξανθά κασταρά μαλλιά, και είπε :

—Νά, κρέμας φρέσκο για να μαγειρεύης και να φάεισ τις ποισαφιές σου, αν άδεια τις υποχρεώσεις της φιλοξενίας, σαν άληθινός Σέρβος.

Η Λιουσιτσα κούτταξε με λαχτάρα το παιδί της, ύστερα τον άνδρα της, το Λαζάρου, έβγαλε μιά δυνατή φωνή κι' έπεσε κάτω άναίσθητη. Μα και το Λαζάρου την καρδιά την έσφιξεν ο πόνος. Να σπαθί το γυό του, τον αγαπημένο !...

Όσάποτε, πήρε την άπόφασή του και φώναξε :

—Όχι, ποτέ, ποτέ δεν θα βρεθί κανείς να πεί τώσ έγω, ένας Σέρβος, δεν έξετέλεινα πιστά τα χρέη της φιλοξενίας.

Και άρπάζοντας το παιδί του, τώσφαζε σαν άρνι ! Μόνος του το μαγειρέψε στο τσουνάκι και τόβαλε στον ξένο να δειπνήσθι. Ύστερα κοιμήθηκε. Ο φτωχός Λαζάρος έβαλε τον ξένο να κοιμηθί κοντά στο τζάκι κι' αυτός έλάγασε πάρα πέρα.

Κατά τα μεσάνυχτα ο φτωχός Λαζάρος έξήγησε, γιατί άκουσε στον ύπνο του κάποιον να του φωνάζι. Ήταν ο ξένος, που του μίλησε :

—Λαζάρου, έπινα και σπικώ ! Έγώ είμαι ο Σωτήρ σου και Θεός σου. Δεν ντροπίασες τη Σερβική φιλοξενία και για να περιποιηθίς το σωστήσι σου έσφαξαξ και το μονοχοταίδι σου. Μα μη λησάσαι. Το παιδί σου άναστήθηκε, και νάτο !... Κι' από τώρα και στο έξής η άφθονία κι' η εύτυχία θα βασιλεύει στο σπίτι σου. Εύλογημένος θα είσαι και συ και η γυναίκα σου η Λιουσιτσα και το αγαπημένο σου άγοράκι, ο Λάνκα, με τα κατακόκκινα μάγουλα, τα γαλανά μάτια και τα ξανθά και κασταρά μαλλιά !...

Ανά τα λόγια είπε ο ξένος κι' έγινε άφαντος.

Κι' απ' τη μέρα αυτή η εύτυχία και' η χαρά βασιλεύουνε στο σπίτι του Λαζάρου, ποτέ τόσο καλή, τόσο μεγάλη καρδιά !...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΚΕΦΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

—Η φιλία μοιάζει με τα λαϊνά βιβλία, τα όποια καθιστά πολύτιμα ο χρόνος.

—Ο λιγότερο κοπιώδης τρόπος για να μάθει κανείς είναι ν' άκούη.

—Τά ζώα που ζοδεύουν τον περισσότερο καιρό για τον καλλωπισμό τους, είναι η γάτες και η...γυναίκες !

—Όταν σου κάνουν καλό, να το λησιάσαι.

—Όταν κάνεις έσθ, να τό ημωσιώσαι.

—Φιλία είναι μια ψυχή, που καταικεί μέσα σε δυο σώματα.

—Όλα μοτοερί να τα κρήνησ άπ' τη γυναίκα, εκτός από τόν...έρωτα.

—Πολύ λίγων γυναικών η άξία διασκεύει περισσότερο από τό κάλλος των.

δώσω όσες άλλες πληροφορίες θέλετε... Μα προσέξτε: μη διαστέσαι. Μιά μανικιουρίστα πρέπει νάχη έπίδεξια χέρια και τίποτ' άλλο. Έοσις έχετε άδέξια χέρια κι' ένα ανίνυματικό πρόσωπο με παράξενα χείλη κι' άκόμια πού παράξενα μάτια! Έλάτε στο καμπαρέ... Άπό κεί πρέπει ν' άρχίσετε την καλλιτεχνική σας «καριέρα»...

Η μικρή μανικιουρίστα δεν μου άπάντησε. Ή ταραχή της την έκανε πού άδέξια και πού συμπαθητική. Όταν λοιπόν τελείωσε το μανικιούρι, της άφισα την κάρτα μου και της έσοφισα το χέρι πριν φύγω, δίχως να παραλείψω να της ύπνεθυμίσω το ραντεβού μας.

Έφυγα με μιά άγωνιάδη άπορία. Θα έρχόταν άραγε η θά έμνε χαμένη άνάμεσα στο πλθθος τσούν και τσούν κοριτσιών που κερδιώνουν λίγες κορόνες την έβδομάδα ως μανικιουρίστες;

Τό καμπαρέ «Περροκέ» ήταν ένα από τά πιο Παρισιάνα νυχτερινά κέντρα του Όολο. Έκει πέρα μαζεύνοντουσαν ύστερα από τά μεσάνυχτα όλοι σχεδόν οι καλλιτέχνες των θεάτρων και τών μουζικ-γώλ. Σ' αυτό τό καμπαρέ ήμουν μανάτζερ: πού έξασφαλίζα τα νουμέρα, δηλαδή τις χορευτίριες, τις «τι-τζέ», τις καλλιτέχνιδες που διασκεδάσαν τους θαμώνες του. Είχα σκοπό να χρησιμοποιήσω στην άρχή τις χορευτίρια την μικρή μανικιουρίστα για να την κάνω έτσι να γνωρισθί με τόν καλλιτεχνικό κόσμο. Ένοιωθα, ότι αυτό τό κορίτσι με τό τόσο χαρακτηριστικό πρόσωπο, θα τραβούσε μπροστά. Μα θα έρχοταν άραγε;

Όμοιολόγ, ότι περίεργα την μανικιουρίστα με κάποια άγώνια, σαν να ήμουν έρωτευμένος μαζί της... Στις έντεκα ή ώρα δεν είχε άκόμη φανή. Άπογοητευμένος λοιπόν, κάθισα να πιά ένα ποτό μ' ένα φίλο μου, τό σκηνοθέτη Μάουριτς Στίλλερ, όταν άξαφνα είδα να παρουσιάζεται μπροστά μου μιά κομψή νέα μ' έξωμη τουαλέττα και με ύφος τόσο υπερήφανο, πού μ' άφισε κατάπληκτο. Ήταν η μανικιουρίστα μου! Όλόκληρος σηκώθηκε από τη θέσι μου, την ύποδέχτηκε με μεγάλην έγκραδιότητα και την συνέντησα στο φίλο μου:

—Η μίς Γκούσταφσον...Ο κύριος Στίλλερ

—Ο σκηνοθέτης, καταγοητευμένος από εκείνη την άπρόσπτη εμφάνισή, μου έρριξε μια έρωτηματική ματιά:

—Η μίς Γκούσταφσον, του είπα τότε, είναι η καινούργια μας χορευτίρια...

Η μικρή μανικιουρίστα, από την πρώτη ματιά που έρριξε στον Στίλλερ, έχασε όλο εκείνο τό υπερήφανο ύφος της κι' έγινε πάλι δειλή κι' άδέξια... Ποιός θα μπορούσε να ύποθέσει, ότι εκείνη τη στιγμή άφριζε ένας μεγάλος κι' άδέξιαστος έρωτας...

Ο Κάρλ Μπρισσόν κατόπιν, τελειώνοντας τις περιεργές αυτές άναμνήσεις του για την «Σάβγια του Χόλλυγουντ», έπρόσθεσε στους Λονδρέζους ρεπόρτερ:

—Την συνέχεια τώρα αυτής της ιστορίας την έζερετε. Ο Μάουριτς Στίλλερ, ύστερα από μιά έβδομάδα, πήρε μαζί του στο Βερολίνο τη μικρή μανικιουρίστα και την συνέντησε στο μεγάλο Γερμανό συνάδελφό του, τόν σκηνοθέτη Πάμπστ. Η Γκρέτα είχε κάνει πεία την τύχη της... Ο Πάμπστ της έδωσε τόν πρώτο ρόλο στο άξέχαστο φιλμ «Ο δρόμος χωρίς χαρά». Αύτη ήταν η πρώτη μεγάλη έπιτυχία της Γκρέτα Γκάρμπο. Ό,τι άλλο τώρα προσέθεσε, θα είναι περιττό...

Κι' ο Κάρλ Μπρισσόν, ο άνθρωπος που ανακάλυψε την μοιραία γόησσα του Χόλλυγουντ, έφυγε από τό Λονδίνο για να γυρίσει πάλι στη Μέκκα του κινηματογράφου, όπου έργάζεται ως ήθοποιός κι' ως σκηνοθέτης.

ΠΙΕΡ ΝΤΟΜΕΡΓΚ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

—Λίγες γυναίκες είναι τόσο τέλειες, ώστε οι άντρες τους να μη μετανουούν, μιά φορά την ήμέρα τουλάχιστον, γιατί τις παντρεύτηκαν. Λά Μπρυγιέρο

—Η ιστορία άναφέρει βασιλείς που παντρεύτηκαν βασιλοποδλες. Είνε ζήτημα όμως αν θα θρικόκουνται σήμερα όσοκοποδλες τόσο άπλοϊκές, ώστε να δεχθουν να παντρευτούν βασιλείς!... Άλφόνσορ Κάρ

—Τό δυσάρεστο ο' ένα γάμο, είναι όταν ο ένας από τους δυο ζύγους αγαπά κι' ο άλλος όχι. Όταν όμως οι δυο αύζυγοι δεν άγαπιούνται καθόλου, τότε μπορούν να ζήσουν πολύ εύτυχισμένοι. Άλφρέδος Καπύς

—Η ώραίτες γυναίκες πεθαίνουν δυο φορές.

ΦΟΝΤΕΝΕΛ

